

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 14
Warszawa, 13 listopada 2019 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marcina Horałę.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Leszek Galemba; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Marcin Horała; (-) Piotr Kaleta; (-) Jerzy Małecki; (-) Jerzy Materna; (-) Danuta Nowicka; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Adam Śniezek; (-) Piotr Uściński; (-) Grzegorz Wojciechowski; (-) Wojciech Zubowski.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18:

a) ust. 5b otrzymuje brzmienie:

„5b. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz osób, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 1–4, stanowi kwota 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ust. 14 i 15. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.”;

2) w art. 19:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 303, 730, 1495, 1553, 1590, 1655, 1818, 2020 i 2070.

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy określa ustawa budżetowa, ustawa o prowizorium budżetowym lub ich projekty, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone – z zastrzeżeniem ust. 2.”,
 - b) uchyla się ust. 3 i 5–9,
 - c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca poprzedniego roku kalendarzowego, w drodze obwieszczenia, wysokość kwoty, o której mowa w ust. 1.”;
- 3) w art. 20:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 3.”,
 - b) uchyla się ust. 2;
- 4) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek, z uwzględnieniem wyłączenia z podstawy wymiaru składek niektórych rodzajów przychodów.”;

5) w art. 41:

 - a) uchyla się ust. 5,
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Płatnik składek jest zobowiązany złożyć imienny raport miesięczny korygujący w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe informacje określone w ust. 3 i 4, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości:

 - 1) przez płatnika składek we własnym zakresie;
 - 2) przez Zakład.”,
 - c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1–4 i 6, płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego – w formie dokumentu elektronicznego – w celu ich weryfikacji.”;

6) w art. 46 w ust. 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dla osób, które w całości opłacają składki na ubezpieczenia z własnych środków – tytuł ubezpieczenia, podstawę wymiaru;”;

7) w art. 50:

a) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 10, nie może przekraczać 2% wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy.”,

b) w ust. 14 uchyla się pkt 14,

c) w ust. 17 w pkt 1 uchyla się lit. m.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, z późn. zm.³⁾) w art. 69a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, z późn. zm.⁴⁾) w art. 74a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1499, 1635, 1726 i 2020) w art. 60a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 125, 1091, 1556, 1608, 1635, 1726 i 2020.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 125, 235, 1091, 1608, 1635, 1726 i 2020.

Art. 5. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 289, 730, 1635 i 1726) w art. 6a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) uchyla się pkt 4a,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) okres ubezpieczenia – okres opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek, o którym mowa w art. 19 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.⁶⁾) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2019 r.”;

2) w art. 15 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty uwzględnia się kwoty wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy, oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego przysługujących ubezpieczonemu w roku kalendarzowym przypadającym po 2004 r., a przed 2020 r., z tym że łączna kwota podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wynagrodzeń i zasiłków nie może przekroczyć maksymalnej kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.”;

3) po art. 15 dodaje się art. 15a i art. 15b w brzmieniu:

„Art. 15a. Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury i renty, o której mowa w art. 15, do obliczenia której wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego, przypadającą w całości

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730, 752, 1622, 1915 i 2070.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 303, 730, 1495, 1553, 1590, 1655, 1818, 2020 i 2070.

po dniu 31 grudnia 2019 r. oraz kwoty, o których mowa w art. 15 ust. 3, przysługujące w całości po dniu 31 grudnia 2019 r., nie stosuje się art. 15 ust. 5.

Art. 15b. 1. W celu ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury i renty, o którym mowa w art. 15, do obliczenia której wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przypadającą w części przed dniem 1 stycznia 2020 r. i po dniu 31 grudnia 2019 r. oraz kwoty, o których mowa w art. 15 ust. 3 przysługujące w części przed dniem 1 stycznia 2020 r. i po dniu 31 grudnia 2019 r. ustala się cząstkowe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty.

2. Cząstkowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty za lata kalendarzowe przypadające przed dniem 1 stycznia 2020 r. ustala się zgodnie z art. 15.

3. Cząstkowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty za lata kalendarzowe przypadające po dniu 31 grudnia 2019 r. ustala się zgodnie z art. 15 z wyłączeniem ust. 5 tego artykułu.

4. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty stanowi sumę cząstkowych wskaźników podstaw wymiaru ważonych udziałem liczby lat kalendarzowych przyjętych do jego obliczenia w liczbie lat przyjętych do obliczenia obu wskaźników.

5. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty ustalony zgodnie z ust. 4 nie podlega ograniczeniu do 250%.”;

4) w art. 21 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) podstawa wymiaru renty – w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5 w przypadku podstawy wymiaru renty, do której obliczenia nie stosuje się art. 15a i art. 15b, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo odpowiednio w myśl art. 15 - 15b.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60, 125 i 1469) w art. 91:

1) uchyla się § 12;

2) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13. Składki, o której mowa w § 10, nie przekazuje się, jeżeli sędzia zrzekł się urzędu w związku z powołaniem na stanowisko prokuratorskie. Jeżeli stosunek służbowy prokuratora ulega następnie rozwiązaniu lub wygaśnięciu w sposób, o którym mowa w

art. 93 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740), składkę należną za okres pełnienia służby na stanowisku sędziowskim przekazuje się na zasadach określonych w § 10 i 11.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2018 r. poz. 2387, z późn. zm.⁷⁾) w art. 92a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu podstawy wymiaru renty nie stosuje się ograniczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru do 250%.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622 i 1818) w art. 104 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają:”.

Art. 11. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, z późn. zm.⁸⁾) w art. 81 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną.”.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 53, 125, 1091 i 1726.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1394, 1590, 1694, 1726, 1818, 1905 i 2020.

Art. 12. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1529 i 1726) w art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1921 i 2020) w art. 80 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1433 i 2192 oraz z 2019 r. poz. 622) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Składkę na Fundusz ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) w art. 36 uchyla się ust. 3.

Art. 16. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1427, 1608, 1635 i 2020) w art. 168 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740) w art. 126:

1) uchyla się § 4;

2) § 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Składki, o której mowa w § 2, nie przekazuje się, jeżeli prokurator zrzekł się urzędu w związku z powołaniem go na stanowisko sędziego. Jeżeli stosunek służbowy sędziego ulega następnie rozwiązaniu lub wygaśnięciu w sposób, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, składkę należną za okres służby na stanowisku prokuratora przekazuje się na zasadach określonych w § 2 i 3.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 768, 1520 i 1556) w art. 250a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 828, 1091, 1635 i 1726) w art. 147 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.”.

Art. 20. Do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za okresy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. c, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określają, że roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. Po osiągnięciu takiego przychodu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie są opłacane.

Zaprzestanie opłacania składek nie jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Okres nieopłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek, traktuje się jak okres ubezpieczenia, nawet gdyby w trakcie roku po przekroczeniu limitu ustał stosunek pracy.

Zasada ta nie dotyczy pozostałych ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczenie podstawy składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w żaden sposób nie wpływa na obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe. Składki te należy opłacać od całości wynagrodzenia. To samo dotyczy składek na ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W obecnym stanie prawnym możliwe jest, że nastąpi przekroczenie limitu składek, gdyż może zdarzyć się, że płatnik nie zauważy osiągnięcia limitu podstawy wymiaru składek i dokona nadpłaty składek. Wówczas nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku - na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek.

Sytuacja nieco komplikuje się gdy pracownik pozostaje w więcej niż jednym stosunku pracy. W takim przypadku obowiązek monitorowania limitu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostaje przerzucony na samego ubezpieczonego. Jeżeli do opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zobowiązany więcej niż jeden płatnik składek, ubezpieczony jest zobowiązany zawiadomić wszystkich płatników składek o przekroczeniu kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Za skutki błędnego zawiadomienia powodującego nieopłacenie należnych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe odpowiada ubezpieczony. Skutkami niedopłaty obciążony jest wyłącznie ubezpieczony. Ubezpieczony – pracownik musi w takiej sytuacji kontrolować przyrost podstawy składek na przestrzeni roku kalendarzowego.

W projektowanej regulacji proponuje się zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, począwszy od 2020 r. Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie odprowadzana od całości przychodu, a więc analogicznie jak w przypadku ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Zasadę tę proponuje się również wprowadzić przy składkach płaconych przez płatnika składek za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Zniesienie limitu w wysokości podstawy wymiaru składek oznacza brak potrzeby ciągłego monitorowania wysokości otrzymywanych przychodów zarówno przez płatnika składek jak i przez ubezpieczonego, szczególnie w przypadku gdy ubezpieczony wykonuje kilka rodzajów pracy. Projekt ustawy zmniejsza obciążenia biurokratyczne dla pracodawców i ubezpieczonych.

Jednocześnie należy wskazać, że wysokość emerytury jest ściśle powiązana z wysokością odprowadzanych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Im wyższa kwota odprowadzanych składek i im dłuższy okres zatrudnienia tym wysokość świadczenia jest wyższa. Stąd też zniesienie limitu wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bezpośrednio będzie wpływać na wysokość otrzymywanej w przyszłości emerytury. Szczególnie jest to ważne w przypadku osób, które otrzymują w czasie swojej kariery zawodowej zróżnicowane pod względem wysokości zarobki. Wzrost podstawy wymiaru składek spowoduje również zwiększenie – także z powodu zniesienia ograniczenia do 250% - wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nowo przyznawanych emerytur (wyliczanych według dotychczasowych zasad) oraz rent.

Zniesienie ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia spowoduje wzrost wpływów składkowych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (szacowany na kwotę 7,1 mld zł). Z drugiej strony większe składki na ubezpieczenie emerytalne spowodują wzrost składek zewidencjonowanych w ZUS, a w konsekwencji stopniowy wzrost wydatków na emerytury wyliczane według nowych zasad.

Zniesienie ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia spowoduje, że zwiększą się również wpływy składkowe do Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Poziom oddziaływania proponowanego rozwiązania uzależniony jest również od zachowań na rynku pracy. Szacuje się, że ok. 370 tys. osób osiąga zarobki wyższe niż trzydziestokrotność

prognozowanego wynagrodzenia. Może się zatem okazać, że chęć uniknięcia opłacania składki od całości wysokich zarobków skłoni pracodawców i pracowników do szukania sposobów obejścia proponowanych regulacji poprzez inne formy zatrudnienia (np. zakładanie działalności gospodarczej). Z drugiej strony osoby z bardzo wysokimi zarobkami otrzymają wyższe świadczenia, ze względu na zwiększenie podstawy wymiaru przyszłej emerytury.